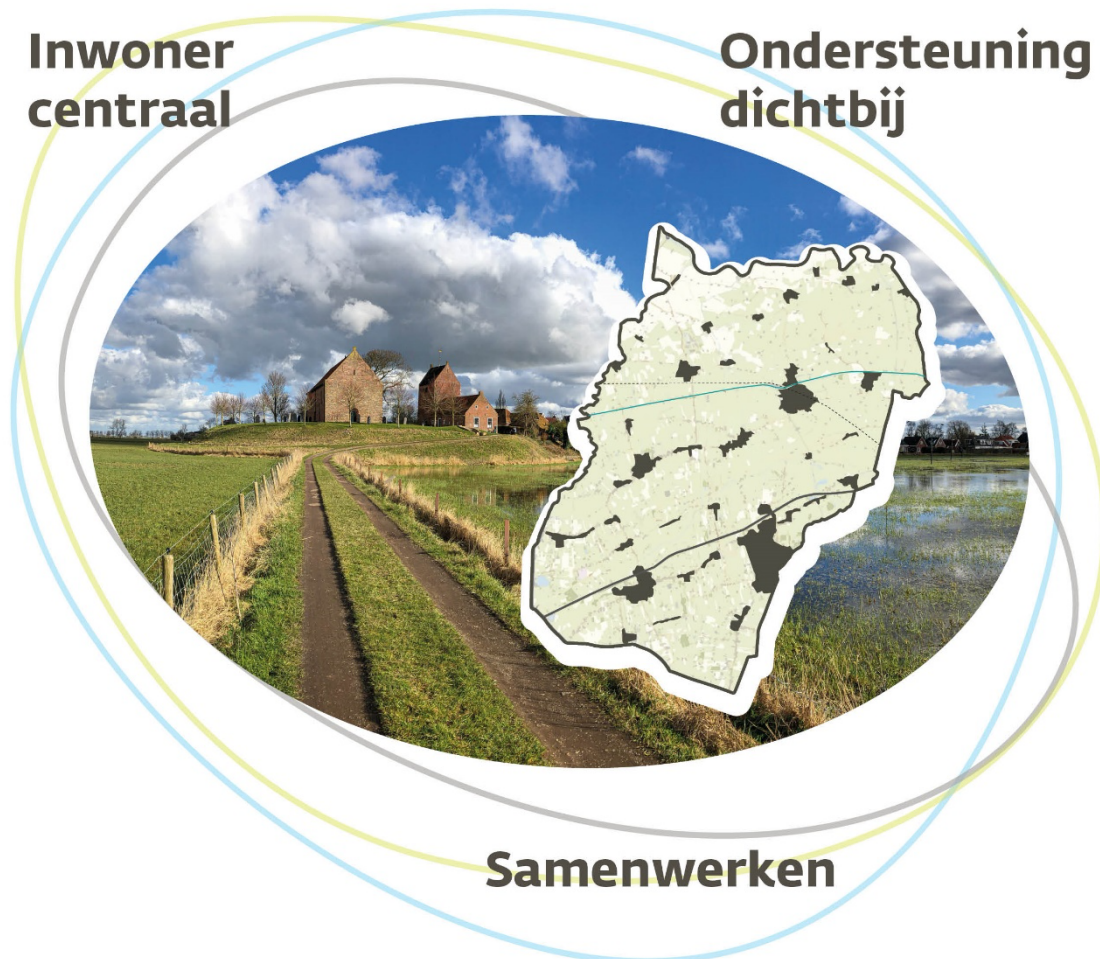

Startnotitie inkoop

Specialistische ondersteuning voor kinderen, jongeren en (jong) volwassenen vanaf 18 jaar tot 75 jaar (Zorg in natura) in het kader van de Wmo en de Jeugdwet

Inhoudsopgave

1. Inkoopstrategie Sociaal Domein	3
1.1 <i>Drie leidende principes</i>	<i>3</i>
1.2 <i>De inhoudelijke koers van de inkoopstrategie</i>	<i>4</i>
2. Opdrachtbeschrijving	6
2.1 <i>Opdrachtbeschrijving ondersteuning kinderen, jongeren en (jong) volwassenen vanaf 18 jaar tot 75 jaar (ZIN)</i>	<i>6</i>
2.2 <i>Maatschappelijke opgaven</i>	<i>7</i>
2.3 <i>Doelgroep</i>	<i>9</i>
2.4 <i>Doelgericht werken</i>	<i>9</i>
2.5 <i>Lokale invulling</i>	<i>10</i>
3. Ondersteuningsprofielen	10
4. Randvoorwaarden voor de uitvoering van de gesloten Open House Wmo/Jeugd	11
5. Omvang opdracht	12
6. Bekostigingsmodel	13
7. Inkoopprocedure	13
7.1 <i>Dialogotafel</i>	<i>13</i>
7.2 <i>Eisen</i>	<i>13</i>

1. Inkoopstrategie Sociaal Domein

De gemeente Westerkwartier wil kwalitatief hoogwaardige dienstverlening dichtbij inwoners organiseren, door meer in te zetten op preventieve ondersteuning waardoor minder gebruik wordt gemaakt van specialistische ondersteuning. Deze beweging moet leiden tot minder uitgaven in het sociaal domein. De gemeente Westerkwartier streeft naar een inclusieve samenleving waarbij iedere inwoner naar vermogen kan meedoen in de maatschappij en waar inwoners een positieve gezondheid ervaren op de zes leefgebieden lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, sociaal participeren en dagelijks functioneren.

Een **inclusieve samenleving** is een samenleving waarin mensen volwaardig kunnen participeren. Participatie kan worden onderverdeeld in arbeidsparticipatie, maatschappelijke participatie en sociale participatie. Onder maatschappelijke participatie wordt verstaan: vrijwilligerswerk, mantelzorg, het volgen van onderwijs en dagbesteding. Onder sociale participatie wordt verstaan: deelname aan het maatschappelijke verkeer via informele sociale contacten (contacten met kennissen, burens, vrienden en familie) en via georganiseerde sociale participatie (deelname aan (sport en cultuur) verenigingen, belangenorganisaties en godsdienstige organisaties).

Positieve Gezondheid is een bredere kijk op gezondheid, uitgewerkt in zes dimensies. Met deze brede benadering wordt bijgedragen aan het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. En om zo veel mogelijk eigen regie te voeren.

1.1 Drie leidende principes

De inkoopstrategie voor het sociaal domein is opgebouwd vanuit drie leidende principes, namelijk; De inwoner centraal, Ondersteuning dichtbij en Samenwerken. Hieronder een toelichting op deze principes.

De inwoner centraal

Uit de analyse die ten grondslag ligt aan de nieuwe inkoopstrategie blijkt dat er nog veel verbeteringen mogelijk zijn om de inwoner centraal te kunnen stellen. De genoemde verbeteringen zijn onder andere: het werken met een brede intake gebaseerd op positieve gezondheid, het werken met 1 huishouden, 1 plan (AIN, "Alles in één", het instrument voor 1 huishouden, 1 plan, 1 regisseur dat is ontwikkeld binnen de gemeente Westerkwartier), het flexibel kunnen indiceren (bieden van maatwerk) en daar waar mogelijk indicatiearme toegang. Hierbij is aansluiting op het eigen netwerk van de inwoner van belang.

Ondersteuning dichtbij

Om de ondersteuning dichtbij inwoners te kunnen organiseren worden laagdrempelige en vrij toegankelijke voorzieningen gemist. Ook collectieve voorzieningen die toegankelijk zijn voor een bepaalde groep worden binnen het huidige aanbod gemist. Dit geldt in het bijzonder voor inwoners met een licht verstandelijke beperking (zeker voor jongeren). Het zicht ontbreekt op aanwezige lokale voorzieningen. Het is een kans om lokale (commerciële) partijen te verbinden aan de lokale voorzieningen (denk hier bijvoorbeeld aan groenvoorzieningen en mbo Groen opleidingen). Ondersteuning dichtbij kan meer vorm krijgen als de informele zorgstructuren beter worden benut. Er bestaan verschillende informele zorgnetwerken waarbinnen vrijwilligersorganisaties, verenigingen en kerken een belangrijke rol spelen. Het is een wens om meer inclusieve activiteiten te organiseren en voorzieningen in te richten die toegankelijk zijn voor verschillende leeftijdsgroepen. Zo ontstaat ruimte waarbij inwoners elkaar kunnen ondersteunen. Dit kan bijvoorbeeld door het benutten van de expertise en levenservaring van inwoners ten behoeve van het aanleren van nieuwe kennis en vaardigheden voor jongeren. De ondersteuning dient (zoveel mogelijk) in de eigen leefomgeving van de inwoner te worden georganiseerd, en hierbij dient daar waar dit kan gebruik te worden gemaakt

van de lokaal aanwezige voorzieningen (zoals buurt/dorpshuizen, sportverenigingen e.d.). Wel dient de mogelijkheid te worden geboden om hiervan af te wijken als het niet in het belang is van de inwoner om de ondersteuning lokaal te organiseren.

Samenwerken

Op het gebied van samenwerken zijn eveneens duidelijke verbeteringen gewenst om de ondersteuning rondom inwoners meer in samenhang te kunnen organiseren. Beter gebruik maken van elkaars expertise, het versterken en optimaliseren van de lokale samenwerkingsstructuren, het gebruik maken van informele zorgstructuren, zoals Platform Kerken Westerkwartier, ZorgSaam Aduard, ZorgSaam Oldehove, het Alzheimercafé, Ixta Noa (inloop GGZ), Humanitas, Schuldhulpmaatje en de Hulpkring. Tegelijkertijd is er de oproep om de samenwerkingsnetwerken die aanwezig zijn te behouden en verder te versterken. Goede voorbeelden zijn het OGGZ-netwerk, de Jongeren overleggen (JOS), het afstemmingsoverleg opvoedondersteuning, het Armoedepact en het gezondheidsakkoord. Elkaar kennen en vertrouwen is hierbij veel genoemd. Veel wisselingen in het personeelsbestand dienen dan ook voorkomen te worden. De samenwerking wordt gebiedsgericht vormgegeven.

1.2 De inhoudelijke koers van de inkoopstrategie

1. Inclusieve samenleving en Positieve Gezondheid

De gemeente Westerkwartier werkt toe naar een inclusieve samenleving waarbinnen een positief ervaren gezondheid voor inwoners wordt nagestreefd. De gemeente wil bereiken dat elke inwoner zo volwaardig mogelijk onderdeel is van de samenleving. Dat inwoners zich gewaardeerd voelen en dat zij in staat worden gesteld om hun opgedane kennis en levenservaring over te kunnen dragen -oftewel van waarde kunnen zijn!

2. Samenhangend aanbod voor ouderen (indicatie-arm)

Specifiek voor ouderen is het wenselijk om een ondersteuningsketen in te richten, waarin een samenhangend aanbod is die het mogelijk maakt om voor ouderen met een steeds toenemende ondersteuningsbehoefte tijdig te kunnen opschalen. Vanaf een bepaalde leeftijd zullen inwoners immers een steeds grotere ondersteuningsbehoefte krijgen, omdat zij zelf minder in staat zijn om de ondersteuning op eigen kracht en met hulp van de familie te organiseren. De ondersteuningsbehoefte laat zich voor een groot deel goed voorspellen (combinatie van Hulp bij het Huishouden, begeleiding en vervoer). Daarom dient voor deze groep gestreefd te worden naar een indicatiearme toegang tot ondersteuning, waarbinnen er maximale ruimte is voor de zorgprofessional om flexibel op te schalen.

3. Specialistische ondersteuning in de lokale leefomgeving

Een belangrijke voorwaarde is dat de specialistische ondersteuning (ondersteuning in het kader van de Wmo en/of de Jeugdwet) zoveel mogelijk in de lokale omgeving van de zorgvrager wordt georganiseerd. Hierbij wordt aangesloten bij de lokale voorzieningen aanwezig in de dorpen (verenigingen, buurt- en dorpshuizen) en bij de aanwezige informele zorgstructuren, zoals Platform Kerken Westerkwartier, ZorgSaam Aduard, ZorgSaam Oldehove, het Alzheimercafé, Ixta Noa (inloop GGZ), Schuldhulpmaatje en de Hulpkring. Binnen de ondersteuningsketen voor ouderen wordt gezamenlijk budget gecreëerd met de zorgverzekeraar om schotten tussen zorgverzekeringswet, WLZ en de WMO te beslechten, zodat stagnatie in de ondersteuning wordt voorkomen. Hierbij is de gemeente afhankelijk van de bereidheid van zowel het zorgkantoor als van de zorgverzekeraar. Na vaststelling van deze koers zal dit nader worden onderzocht.

4. Samenhangend aanbod voor jongeren 16-/27-jarigen (sterke regierol gemeente)

Voor jongeren wil de gemeente bereiken dat er een samenhangend aanbod is die zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving wordt aangeboden.

Dit samenhangend aanbod draagt bij aan het vergroten van het netwerk van de jongere. Hierbij wordt specialistisch aanbod in samenhang georganiseerd met het aanbod in de basisondersteuning (samenwerking met de OJG-er, de GGD en De Schans) en wordt zo veel mogelijk in de lokale voorzieningen (zoals sportverenigingen, buurt- en dorpshuizen) georganiseerd. In samenwerking met de lokale organisaties wordt collectief aanbod ontwikkeld dat aansluit bij de behoeften van jongeren. Het doel is om het aantal indicaties individuele begeleiding om te zetten naar groepsbegeleiding. De groepsbegeleiding vindt plaats vanuit het voorliggend veld met ondersteuning van een professional vanuit de specialistische ondersteuning. Specifiek voor de doelgroep 18- 18+ worden belemmeringen weggenomen door een samenhangend aanbod te creëren. Er zullen trajecten voor 16 – 27-jarigen worden georganiseerd, waarbij de financiering geen belemmering meer is. Op dit onderdeel is het van belang om een goede aansluiting te houden bij de inkoop van de specialistische jeugdhulp regionaal en aansluiting te zoeken met Wet Langdurige zorg (Wlz) en de zorgverzekeraar.

5. Van dagbesteding naar zinvolle daginvulling

De gemeente wil bereiken dat er ingezet wordt op een zinvolle daginvulling in plaats van op dagbesteding. Dit betekent dat rondom een inwoner wordt gekeken naar de wijze waarop er gedurende de gehele week tot een zinvolle daginvulling gekomen kan worden. Hiervoor worden meer dagactiviteiten georganiseerd waar diverse doelgroepen aan kunnen deelnemen. Bijvoorbeeld een dagactiviteit waar jongeren vaardigheden ontwikkelen om hun kans op werk te vergroten en waar ouderen hun ervaring en kennis kunnen overdragen en tegelijkertijd een zinvolle daginvulling hebben. Collectief en inclusief aanbod wordt nu gemist. Door een samenwerking tussen lokale organisaties in de basisondersteuning, het verenigingsleven/vrijwilligerswerk en de specialistische organisaties zal er meer collectief aanbod in de dorpen worden georganiseerd.

6. Monitoren op effecten

De gemeente Westerkwartier streeft voor alle inwoners heldere doelen na, op individueel niveau door middel van één huishouden, één plan (monitoren of de ondersteuning effectief is), maar ook op het niveau van de maatschappelijke effecten. Bijvoorbeeld: Westerkwartier wil bereiken dat minder inwoners zich eenzaam voelen. Dit vraagt om het inrichten van een monitor om jaarlijks te kunnen zien of doelen worden behaald of dat bijstelling nodig is. De zes leefdomeinen van positieve gezondheid dienen hierin als kapstok. Voor ouderen en jongeren is in deze inkoopstrategie een eerste aanzet gemaakt op de doelformuleringen op effectniveau. Zie bijlage 4 - Uitwerking ondersteuningsaanbod klantprofielen. Deze doelomschrijvingen zullen nog om een nadere invulling vragen en smart-geformuleerd moeten worden om te monitoren.

7. Afbakening van de Toegang tot maatwerkvoorzieningen

De gemeente zet in op een duidelijke afbakening van de Toegang tot maatwerkvoorzieningen. Hierbij wordt een duidelijke formulering gegeven voor degene die op basis van de wettelijke kaders recht hebben op een maatwerkvoorziening. Dit betekent dat inwoners in de eerste plaats zelf verantwoordelijk zijn om hun ondersteuning te organiseren. Op eigen kracht, met hulp vanuit familie en vrienden (het netwerk) en eventueel met gebruikmaking van de voorliggende voorzieningen. Lukt dit niet dan is ondersteuning met een maatwerkvoorziening aan de orde.

8. Sterke regierol gemeentelijke Toegang

De gemeente heeft met de inrichting van haar Toegang tot maatwerkvoorzieningen dus een stevige sleutel in handen om te bepalen wie recht heeft op een maatwerkvoorziening. Enerzijds door een heldere afbakening op te stellen die vervolgens in de verordening stevig verankerd moet zijn, en anderzijds kunnen de consulenten in de Toegang de inwoners stimuleren om op eigen kracht “met hulp van vrienden en familie en eventueel met ondersteuning vanuit voorliggende voorzieningen” de ondersteuning te organiseren die zij nodig hebben. Hierbij is het van belang dat er een attitudeverandering gaat optreden bij zowel de inwoners als de consulenten.

Niet de consultants maken een plan en vragen aan de inwoner wie zij vanuit het netwerk kunnen betrekken, maar de consultant faciliteert dat de inwoner zijn eigen plan maakt, zo nodig op onderdelen ingevuld met tijdelijke ondersteuning van een professional. Het is dan ook zaak om niet te vragen “wie kunnen wij betrekken bij het plan”, maar “wie heeft het goed met u voor?”, “Wie maakt zich zorgen om uw situatie?”. Familie en vrienden hoeven er niet op geattendeerd te worden om betrokken te raken in het plan. Immers; familie en vrienden zijn al betrokken. Het zijn de professionals die tijdelijk betrokken worden.

9. Werken vanuit Positieve Gezondheid en Sociale netwerkstrategieën

Vanuit het concept Positieve Gezondheid en het werken vanuit sociale netwerkstrategieën wordt toegewerkt naar het versterken van de eigen regie van de inwoner en naar zelfredzaamheid. Het werken vanuit sociale netwerkstrategieën houdt in dat de professional (tijdelijk) aansluit bij het plan van de inwoner. De hulpverlenende rol verschuift naar een faciliterende rol. Dit vraagt om een investering in de attitude van de professionals “van zorgen voor, naar zorgen dat.....” en in het faciliteren van de professionals. Hierbij wordt ingezet op het voorkomen van problemen door het inzetten op een Positieve Gezondheid of het voorbereiden op gezond leven en gezond ouder worden.

2. Opdrachtbeschrijving

Vanuit deze inkoopstrategie zijn twee inkoopopdrachten geformuleerd, naast de inkoopopdracht “ondersteuning van kinderen, jongeren en (jong)volwassenen in het kader van de Wmo en de Jeugdwet” heeft de gemeente Westerkwartier ook de inkoopopdracht geformuleerd inzake “specialistische ondersteuning voor ouderen” en Hulp bij het Huishouden” dat gebiedsgericht wordt ingekocht.

De specialistische ondersteuning voor kinderen, jongeren en (jong) volwassenen bestaat uit ondersteuning die vanuit de Wet Maatschappelijk Ondersteuning en de Jeugdwet wordt vormgegeven. Dit zijn de zogenaamde maatwerkvoorzieningen (Wmo) en individuele voorzieningen (Jeugdwet) waarvoor een indicatie van de gemeente nodig is.

2.1 Opdrachtbeschrijving ondersteuning kinderen, jongeren en (jong) volwassenen vanaf 18 jaar tot 75 jaar (ZIN)

De gemeente Westerkwartier werkt toe naar een samenhangend ondersteuningsaanbod voor kinderen, jongeren en (jong) volwassenen die laagdrempelig en dichtbij in de eigen omgeving wordt aangeboden. Een belangrijke voorwaarde is dat de ondersteuning zoveel mogelijk in de lokale omgeving van de zorgvrager wordt georganiseerd. Hierbij wordt aangesloten bij de lokale voorzieningen aanwezig in de dorpen (verenigingen, buurt- en dorpshuizen) en bij de aanwezige informele zorgstructuren, zoals Platform Kerken Westerkwartier, ZorgSaam Aduard, ZorgSaam Oldehove, het Alzheimercafé, Ixta Noa (inloop GGZ), Schuldhulpmaatje en de Hulpkring. Specifiek voor kinderen en jongeren wil de gemeente bereiken dat er een samenhangend aanbod is dat zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving wordt aangeboden. Dit samenhangend aanbod draagt bij aan het vergroten van het netwerk van de jongere. Hierbij wordt specialistisch aanbod in samenhang georganiseerd met het aanbod in de basisondersteuning (samenwerking met OJG, GGD en De Schans) en wordt zo veel mogelijk in de lokale voorzieningen (zoals sportverenigingen, buurt- en dorpshuizen) georganiseerd. Specifiek voor de doelgroep 18-/18+ worden belemmeringen weggenomen door een samenhangend aanbod te creëren. Er zullen trajecten voor 16 – 27-jarigen worden georganiseerd. In samenwerking met de lokale organisaties wordt collectief aanbod ontwikkeld dat aansluit bij de behoeften van kinderen, jongeren en volwassenen. Het doel is om het aantal indicaties individuele begeleiding om te zetten naar groepsbegeleiding. De groepsbegeleiding vindt plaats vanuit het

voorliggend veld met aanvulling van ondersteuning van een professional vanuit de specialistische ondersteuning.

De gemeente wil bereiken dat er ingezet wordt op een zinvolle daginvulling in plaats van op dagbesteding. Dit betekent dat rondom een inwoner wordt gekeken naar de wijze waarop er gedurende de gehele week tot een zinvolle daginvulling gekomen kan worden. Hiervoor worden meer dagactiviteiten georganiseerd waar diverse doelgroepen aan kunnen deelnemen. Bijvoorbeeld een dagactiviteit waar jongeren vaardigheden ontwikkelen om hun kans op werk te vergroten en waar ouderen hun ervaring en kennis kunnen overdragen en tegelijkertijd een zinvolle daginvulling hebben. Collectief en inclusief aanbod wordt nu gemist. Door een samenwerking tussen lokale organisaties in de basisondersteuning, het verenigingsleven/vrijwilligerswerk en de specialistische organisaties zal er meer collectief aanbod in de dorpen worden georganiseerd.

De gemeente zet tevens in op de ontwikkeling van algemene voorzieningen. Onder een algemene voorziening verstaan we een voorziening waarin ondersteuningsaanbod wordt georganiseerd die voor inwoners zonder indicatie van de gemeente toegankelijk zijn. In hoofdstuk 5 is een beschrijving te vinden van de ondersteuningsprofielen die in drie intensiteiten is opgebouwd. Intensiteit A is de ondersteuning die gaat plaatsvinden binnen een algemene voorziening. De ontwikkeling van algemene voorzieningen is volop in beweging. Het is mogelijk dat producten die worden ingekocht via de gesloten open house ook beschikbaar zijn middels een algemene voorziening. In deze gevallen is er sprake van extra of incidentele capaciteit vanuit het open house contract, waarbij uitnutting van de algemene voorziening voorliggend is.

2.2 Maatschappelijke opgaven

De gemeente streeft binnen het sociaal domein de onderstaande inhoudelijke (hoofd)doelen na. Deze inhoudelijke doelen zijn de maatschappelijke opgaven die binnen het hele sociaal domein door de gemeente worden nagestreefd. Van zorgaanbieders wordt gevraagd om bij te dragen om deze doelen te kunnen behalen. In de uitwerking van de contracten zullen afspraken worden opgenomen op welke wijze monitoring op deze doelen gaat plaatsvinden en wat dit vraagt aan registratie van zorgaanbieders.

Eenzaamheid Het aantal volwassenen dat zich matig tot zeer eenzaam voelt in 2024 is niet gestegen ten opzichte van 2020 en is blijft lager dan het Groninger gemiddelde.

19-24 jaar 39 % t.o.v. 44 % in de provincie Groningen

35-49 jaar 41 % t.o.v. 45 % in de provincie Groningen

50-64 jaar 47 % t.o.v. 45 % in de provincie Groningen

65-74 jaar 42 % t.o.v. 46 % in de provincie Groningen

Het aantal jongeren dat zich vaak of altijd eenzaam voelt in het Westerkwartier daalt. 8,3 % van de jongeren (klas 2 en 4 vo-onderwijs) in Westerkwartier geeft in 2019 aan in de afgelopen maand zich altijd of vaak eenzaam te voelen. In de provincie Groningen is die 9,5 %.

(Bron: GGD Gezondheidsmonitor).

Inzicht in de activiteiten die van invloed zijn op de eenzaamheidsgevoelens van de inwoners.

Actief netwerk & Actieve bijdrage in de samenleving

Het aantal vrijwilligers in 2024 is gelijk gebleven of gestegen ten opzichte van 2020 (35%).

Zelfredzaamheid

Het percentage volwassenen met onvoldoende eigen regie in de gemeente Westerkwartier is afgenomen in 2024 vergeleken met 2020 (7,4%).

Schulden

Inzicht in de mate waarin volwassenen met financiële problemen bereikt worden met de bestaande voorzieningen. Per 1 januari 2023 is duidelijk of alle inwoners, of als dat niet lukt, of alle doelgroepen die hulp kunnen gebruiken bij financiële problemen worden bereikt met de bestaande voorzieningen.

Inzicht in de mate waarin jongeren met financiële problemen bereikt worden met de bestaande voorzieningen. Per 1 januari 2023 is duidelijk of alle inwoners, of als dat niet lukt, of alle doelgroepen die hulp kunnen gebruiken bij financiële problemen worden bereikt met de bestaande voorzieningen.

(Jonge) mantelzorgers

Het aantal overbelaste jongeren en jongvolwassenen die mantelzorg verlenen neemt af. Schatting Mantelzorg.nl 10% van alle mantelzorger zijn zwaar belast en 20% van de mantelzorgers zijn langdurig en intensief belast. 1 op de 5 scholieren 12/16 jaar woont in gezin met een langdurig ziek gezinslid (bron Movisie).

Op 1 januari 2024 heeft de gemeente zicht op het aantal overbelaste mantelzorgers in Westerkwartier en zicht op het gewenste ondersteuningsaanbod voor overbelaste mantelzorgers. Het percentage volwassenen dat mantelzorg verricht is in Westerkwartier 12 %. Uit cijfers van SCP blijkt dat 6 % van de mantelzorgers aangeeft ernstig belast te zijn.

Voorkomen druk op dagelijks leven

Het aantal jongeren dat druk ervaart op het dagelijks leven neemt af en het percentage jongeren dat gezondheid en geluk ervaart neemt toe.

Ervaren gezondheid en geluk: 83 % van de jongeren ervaren een (zeer) goede gezondheid.

Stress voorkomen: 44% van de jongeren geeft zich (zeer) vaak gestrest te voelen.

Pesten: 8.7% van de jongeren in Westerkwartier geeft aan in de afgelopen 3 maanden te zijn gepest.

Weerbaarheid: grenzen stellen en herkennen verbaal afweren. 1% van de jongeren (klas 2 en 4 vo-onderwijs) voelt zich onvoldoende weerbaar.

Verhoogd risico op psychosociale problemen: 20% van de jongeren heeft een matig of verhoogd risico op psychosociale problemen.

Bron GGD Jeugdmonitor 2019 ((klas 2 en 4 vo-onderwijs)

Het percentage inwoners in Westerkwartier die (heel) veel stress ervaart neemt af.

19-24 jaar 21 % t.o.v. 28 % in de provincie Groningen

35-49 jaar 17 % t.o.v. 20 % in de provincie Groningen

50-64 jaar 17 % t.o.v. 16 % in de provincie Groningen

65-74 jaar 4 % t.o.v. 7 % in de provincie Groningen

(Bron-GGD Gezondheidsmonitor 2020)

Zinvolle daginvulling

Alle jongeren hebben een zinvolle daginvulling waarbinnen toegewerkt wordt naar werk of onderwijs.

Het aantal voortijdig schoolverlaters (zonder startkwalificatie) in de gemeente Westerkwartier daalt. Het aantal voortijdig schoolverlaters (zonder startkwalificatie) is op 1 januari 2023 in de gemeente Westerkwartier niet gestegen ten opzichte van 1 januari 2020. (Gemeente Westerkwartier 1,21 %)

Gezonde leefstijl

Het aantal jongeren dat voldoende beweegt in de gemeente Westerkwartier stijgt.

Het aantal jongeren dat voldoende beweegt in de gemeente Westerkwartier is op 1 januari 2023 (of bij verschijning van een volgend GGD-onderzoek) hoger dan 20%. (Op dit moment is dat 19%)

Het aantal volwassenen dat voldoet aan de beweegrichtlijn stijgt.

19-24 jaar	59 % t.o.v. 60 % in de provincie Groningen
35-49 jaar	46 % t.o.v. 53 % in de provincie Groningen
50-64 jaar	49 % t.o.v. 48 % in de provincie Groningen
65-74 jaar	47 % t.o.v. 45 % in de provincie Groningen

(Bron-GGD Gezondheidsmonitor 2020)

Verslaving Het aantal jongeren en volwassenen met een verslaving daalt. Het aantal inwoners met een verslaving is op 1 januari 2024 niet gestegen ten opzichte van 1 januari 2018 op basis van de gezondheidsmonitor.

Toegankelijkheid voorzieningen

Voorzieningen zijn toegankelijk, specifiek voor mensen met een lichamelijke beperking.

2.3 Doelgroep

De doelgroep bestaat uit inwoners (kinderen, jongeren en (jong) volwassenen vanaf 18 jaar tot 75 jaar) van de gemeente Westerkwartier die in het kader van de jeugdwet en de Wmo ondersteuning nodig hebben. Het betreffen de volgende ondersteuningsvormen:

Wmo	Jeugdwet
Begeleiding basis	Individuele begeleiding basis
Begeleiding intensief	Groepsbegeleiding basis
Kortdurend verblijf	Gezinsbegeleiding basis
Dagbesteding basis	Gezinsbegeleiding laagfrequent
Dagbesteding intensief	
Vervoer regulier	
Vervoer rolstoel	

De gemeente Westerkwartier koopt alleen de bovengenoemde vier lichte jeugdhulpdiensten zelf in, alle overige specialistische jeugdhulp wordt regionaal ingekocht door de RIGG.

Kenmerkend aan de doelgroep is de verscheidenheid van de problematiek en de vaak domein overstijgende problematiek. Dit vraagt om een gevarieerd ondersteuningsaanbod. Voor deze doelgroep is het van belang dat de gemeente Westerkwartier de beschikking heeft over een breed aanbod van producten en specialisaties binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning en lichte jeugdzorg.

2.4 Doelgericht werken

Wij gaan ervan uit dat inwoners (en ouders) allereerst zelf verantwoordelijk zijn. Het aanvaarden dat het leven niet maakbaar is en uitdagingen kent, hoort bij het “gewone” leven. Daar waar zich knelpunten voordoen zal de gemeente samen met de inwoner in kaart brengen of oplossingen binnen het eigen netwerk, of met gebruikmaking van een algemene voorziening mogelijk zijn. Als dit niet toereikend is dan kan de gemeente de inwoner op basis van de Wmo een maatwerkvoorziening bieden of op basis van Jeugdwet een individuele voorziening.

Ook gaan wij ervan uit dat met het inzetten van het ondersteuningsaanbod doelgericht wordt gewerkt. Dit betekent dat de ondersteuningsbehoefte van de inwoner wordt vertaald in een heldere doel of heldere doelen, passend bij het perspectief van de inwoner. Bijvoorbeeld “de jongere gaat weer naar school”. Het ondersteuningsaanbod dat wordt ingezet dient aantoonbaar bij te dragen aan dit doel.

Het ondersteuningsaanbod binnen een algemene voorziening sluit aan bij het concept Positieve Gezondheid en het werken vanuit sociale netwerkstrategieën, zodat wordt toegewerkt naar het versterken van de eigen regie van de inwoner en naar zelfredzaamheid. Hierbij wordt vooral gekeken naar de mogelijkheden “wat kan iemand zelf”.

2.5 Lokale invulling

Uitgangspunt voor de uitvoering van de maatwerkvoorzieningen is de lokale invulling met als uitgangspunt “in de buurt tenzij” zodat ondersteuning dichtbij in de eigen omgeving wordt georganiseerd. Daarnaast is de samenwerking met lokale voorzieningen (buurt- en dorpshuizen, verenigingen, informele zorgstructuren e.d.) een belangrijke voorwaarde.

Binnen de gemeente wordt gebiedsgericht gewerkt. Samenwerking vindt plaats in de vier gebieden. Deze gebieden zijn gelijk aan de oude gemeentegrenzen, met daarbij als toevoeging dat Middag-Humsterland onderdeel is van het gebied Zuidhorn. Bij de uitvoering van de maatwerkvoorzieningen dient rekenschap gehouden te worden bij deze gebiedsgerichte aanpak wat betreft de samenwerking met andere partners. Dit betekent niet dat maatwerkvoorzieningen georganiseerd dienen te worden per gebied, maar dat maatwerk per dorp(en) mogelijk is en zelfs wenselijk kan zijn.

3. Ondersteuningsprofielen

De gemeente Westerkwartier maakt voor de inkoop van de individuele maatwerk-voorzieningen van de Wmo en de lichte jeugdhulpproducten gebruik van ondersteunings-profielen. De zwaarte van de in te zetten ondersteuning is verdeeld in drie profielen (A tot en met C). Intensiteit A houdt in dat de ondersteuning geboden kan worden binnen een algemene voorziening. Intensiteit A valt buiten deze inkoop. Intensiteit B houdt in dat een individuele maatwerkvoorziening wordt ingezet op niveau basis. Intensiteit C houdt in dat een individuele maatwerkvoorziening wordt ingezet op niveau specialistisch. Zie hieronder een toelichting op de drie intensiteiten.

Intensiteit A	
Beschrijving	Over het algemeen geldt dat de inwoner:
	• In hoge mate mogelijkheden heeft tot het oppakken van zelfregie. • (Met lichte ondersteuning) zelf de benodigde zorg kan aangeven en initiëren en organiseren. • Openstaat voor hulp maar er kan sprake zijn van verminderd zelfinzicht. • Ondersteuningsvragen op (een) enkel(e) levensgebieden heeft. • Geen of lichte beperkingen van functionele aard ervaart. • Geen of lichte belemmeringen bij zijn sociale zelfredzaamheid ervaart/heeft. • Over het algemeen een eigen steunend sociaal netwerk heeft, maar enige ondersteuning nodig heeft. • Een stabiele daginvulling heeft. • Geen of lichte belemmeringen in zijn psychische zelfredzaamheid ervaart/heeft.
Aanbod	Algemene voorziening

Intensiteit B	
Beschrijving	Over het algemeen geldt dat de inwoner:
	• In beperkte mate de regie heeft. • Met ondersteuning zelf de benodigde zorg kan aangeven, initiëren en organiseren. • Minder openstaat voor hulp omdat er sprake is van verminderd zelfinzicht. • Ondersteuningsvragen op meerdere levensgebieden heeft. • Lichte beperkingen van functionele aard ervaart. • Belemmeringen bij zijn sociale zelfredzaamheid ervaart/heeft. • Een beperkt en mogelijk negatief sociaal netwerk heeft en ondersteuning nodig heeft. • Een beperkte dag invulling heeft. • Belemmeringen in zijn psychische zelfredzaamheid ervaart/heeft. • Lichte problemen van functionele, sociale en/of psychische aard ervaart/heeft. • Progressieve aandoening ontwikkelt zich niet agressief.
Aanbod	Ondersteuning op basisniveau

Intensiteit C	
Beschrijving	Over het algemeen geldt dat de inwoner:
	• Weinig tot geen eigen regie heeft. • Niet zelf of in beperkte mate zelf de benodigde zorg kan aangeven, initiëren en organiseren. • Mogelijk beperkt openstaat voor hulp of zorgmijdend gedrag vertoont. Bijvoorbeeld vanwege beperkt/geen ziekte-inzicht. • Problemen op meerdere levensgebieden ervaart/heeft. • Een beperkt of geen eigen steunend netwerk heeft. • Mogelijk afnemende of geen dag invulling heeft. • Beperkingen in zijn sociale redzaamheid ervaart/heeft. • Mogelijk ernstige problemen van functionele, sociale en/of psychische aard ervaart/ heeft. • Geen dag invulling heeft. • Beperkingen in zijn psychische zelfredzaamheid als gevolg van cognitieve achteruitgang ervaart/heeft. • Mogelijk toegeleid moet worden tot Wlz.
Aanbod	Ondersteuning op specialistisch niveau

Binnen het inkoopproces zal in samenwerking met de inschrijvende zorgaanbieders een verdere uitwerking worden opgesteld van de in te kopen producten en trajecten. Doelgericht werken zal hierin nader worden vormgegeven.

4. Randvoorwaarden voor de uitvoering van de gesloten Open House Wmo/Jeugd

De gemeente Westerkwartier vindt het belangrijk dat de ondersteuning (daar waar dit kan) wordt geboden in de eigen leefomgeving van de inwoners, zoveel mogelijk in verbinding met de aanwezige lokale voorzieningen. Van zorgaanbieders wordt gevraagd om naast losse producten ook trajecten aan te bieden zodat er samenhang in het ondersteuningsaanbod ontstaat. Dit vraagt om samenwerken in de keten. Speciale aandacht wordt gevraagd voor de samenwerking met de organisatie(s) die de ondersteuning voor ouderen en de Hulp bij het Huishouden gebiedsgericht organiseren.

Het gaat om;

- Samenwerking met lokale partners in het voorliggend veld (De Schans/GGD/wijkverpleging)
- Gebruik maken van informele zorgstructuren
- Ontwikkelen van collectieve voorzieningen in het voorliggend veld
- Ondersteuningsaanbod organiseren in bestaande lokale structuren
- Samenwerking met zorgverzekeraars aangaande Wet langdurige zorg (Wlz)

5. Omvang opdracht

Op basis van gefactureerde bedragen in eerste helft 2021 en de reële tarieven Wmo 2022 is een inschatting gemaakt van de omvang van deze inkoopprocedure. Voor deze inkoopopdracht is in beeld gebracht welke producten het betreft voor de doelgroep "kinderen, jongeren en (jong)volwassenen voor de Wmo (excl. het ondersteuningsaanbod in het kader van de Wmo aan ouderen van 75 jaar en ouder en excl. Hulp bij het Huishouden en excl. de overige specialistische jeugdhulp).

WMO	Bedragen
Begeleiding basis	€ 2.270.436
Begeleiding intensief	€ 987.865
Kortdurend verblijf	€ 33.546
Dagbesteding basis	€ 672.343
Dagbesteding intensief	€ 421.384
Vervoer regulier	€ 55.473
Vervoer rolstoel	€ 15.545
Totaal	€ 4.456.592

Voor producten jeugd geldt dat dit vier productcodes bevat die vallen onder lichte jeugdhulp. Het overgrote deel van de in te kopen jeugdproducten zal bestaan uit lichte individuele begeleiding.

Jeugdwet	Bedragen
Individuele begeleiding	€ 2.020.268
Groepsbegeleiding basis	€ 272.373
Gezinsbegeleiding basis	€ 83.150
Gezinsbegeleiding laagfrequent	€ 48.339
Totaal	€ 2.424.130

Vanuit dit budget zal worden geïnvesteerd in het omzetten van individuele maatwerkvoorzieningen naar collectieve ondersteuning in algemene voorzieningen. Organisaties kunnen in aanmerking komen voor subsidie voor het ontwikkelen van algemene voorzieningen. De plannen dienen dan te voldoen aan de subsidievoorwaarden die hiervoor nog worden opgesteld door de gemeente. Het budget voor de ontwikkeling van algemene voorzieningen valt buiten deze Open House-inkoop.

Het budget voor deze inkoop van maatwerkvoorzieningen in het kader van de Wmo en Jeugdwet, omvatten de producten zoals hierboven in de tabellen is opgenomen. Het richtbedrag voor de Gesloten Open House is ongeveer: **€ 6.000.000,-**

6. Bekostigingsmodel

De bekostiging van de producten Wmo en jeugd die vallen binnen het Gesloten Open House contract worden middels een PxQ methodiek afgerekend. De samenstelling van producten en trajecten en de vaststelling van de tarieven is onderdeel van de dialoofase en zal samen met de aanbieders in het proces tot stand komen.

7. Inkoopprocedure

Bij een gesloten Open House ontstaat voor de gemeente maximale ruimte om samen met zorgorganisaties de inkoopopdracht nader te definiëren in het proces om te komen tot een definitief contract. Zorgaanbieders kunnen instromen als zij voldoen aan de eisen zoals is opgenomen in het aanmelddocument. Het contract kan tussentijds worden gewijzigd zodat actuele ontwikkelingen vertaald kunnen worden in het contract (zogenaamd flexibel contracteren). Zorgorganisaties kunnen tussentijds in- en uittreden (op basis van een vastgelegde procedure).

Wel worden er voorwaarden opgenomen om instroom- en uitstroom te reguleren en tussentijdse toetreding slechts toe te laten als sprake is van ondersteuningsaanbod dat toegevoegde waarde heeft op het reeds gecontracteerde aanbod.

7.1 Dialoogtafel

Tijdens de inkoopprocedure wordt in samenwerking met het inkoopnetwerk (alle nieuw ingeschreven zorgaanbieders) gewerkt aan de definitieve contracten. Uit het inkoopnetwerk zal een selectie van de ingeschreven zorgaanbieders worden geselecteerd om deel te nemen aan de dialoogtafels. Tijdens drie dialoogtafels worden de overeenkomsten, doelen, diensten en tarieven besproken en nader geconcretiseerd. Voor alle duidelijk, de zorgaanbieders die in het huidige “Open House-model Wmo” zijn gecontracteerd zullen zich voor deze “Gesloten Open House” opnieuw moeten inschrijven. Het huidige contract “Wmo-maatwerkvoorzieningen” loopt definitief af op 30 juni 2022.

7.2 Eisen

De gemeente hecht waarde aan het bieden van kwalitatief hoogwaardige ondersteuning aan haar inwoners en het voorkomen van zorgfraude. De volgende eisen zullen dan ook opgenomen worden in het contract. Dit betreft onder andere de onderstaande onderwerpen:

- Certificering en strengere voorwaarden: in contracten en PGB.
- Screening vooraf (betrouwbaarheid organisatie (BIBOB-wetgeving).
- Beheersbaar stelsel.
- Capaciteit toezicht.
- Betere informatie-uitwisseling.
- Winstplafond/ loon-omzetverhouding.
- Certificering.